

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 2.4.2001 58. vuosikerta Numero 1 Sivu 8

Uusia kevätevehnälajikkeita saatiin vihdoin

YRJÖ SALO ja MARKKU KONTTURI, MTT

Lajikelistalle otettiin vuonna 2001 peräti kolme uutta kevätevehnälajiketta: aikainen Anniina ja myöhäiset Kruunu sekä Vinjett. Pitkän odottelun jälkeen saatiin vaihtoehtoja Tjalve ja Mahti-kevätevehnille.

Kevätevehnän viljelypinta-ala oli Suomessa vuonna 2000 Tiken mukaan 109 400 hehtaaria. Suomessa tuotettu kevätevehnä on korkealaatuista leivonnan raaka-ainetta. Jauhatukseen käytettävän kotimaisen vehnän sakoluvun on oltava vähintään 180. Interventiovaraston sakoluvun vähimmäisvaatimuksena on peräti 220. Sakoluku voidaan saada korkeaksi oikealla lajikevalinnalla ja leikkuupuinnin ajoituksella. Kevätevehnän valkuaispitoisuuden on puolestaan oltava vähintään 12,0 prosenttia. Kevätevehnää voidaan viljellä myös tärkkelysvehnäksi ja rehuksi. Tällöin leivontalaadulla ei ole väliä.

Satoisuus ja aikaisuus tärkeintä

Kevätevehnälajikkeen tulee olla satoisa ja kuitenkin riittävän aikainen. Lujakortisuus ja korkea sekä kestävä sakoluku ovat myös tärkeitä ominaisuuksia viljelyvarmuudessa. Sadon tuleentuminen pellolla mahdollisimman kuivaksi edellyttää hyvää sakoluvun kestävyttä. Lisäksi korostuu tautien kestävyys. Viljelyvarmuuden, erityisesti sakoluvun säilymisen kannalta on toivottavaa, että viljelyssä olisi useita lajikkeita. Nyt uusia lajikkeita on vihdoin saatu lajikelistalle.

Aikaisten laatuvehnien, Hetan ja Manun, joukkoon tuli Anniina. Näitä aikaisia lajikkeita voidaan viljellä II-vyöhykkeellä ja aina III-vyöhykkeen edullisimmille alueille asti. Anniina, Borealin kotimainen uutuuslajike, on ollut vuosina 1997, 1998 ja 2000 virallisissa lajikekokeissa linjanumerolla Bor 25113. Lajikkeelle oli ensin ehdolla nimi Saska. Lajike on aikainen ja lisäksi satoisa. Korsi on melko lyhyt ja luja. Sadon valkuaispitoisuus ja hehtolitraino ovat korkeat. Sakolukuominaisuudet ovat kuten Tjalvella. Satoiset Kruunu ja Vinjett Satoisten Tjalven ja Mahdin kilpailijoiksi ovat tulleet uutuuslajikkeet Kruunu ja Vinjett. Näiden odotetaan korvaavan valtalajikkeena viljellyn Tjalven. Kruunu on Borealin kotimainen, erittäin satoisa lajike. Se on ollut vuosina 1998 ja 2000 linjanumerolla Bor 25445 virallisissa lajikekokeissa. Lajike on Tjalvea päivän aikaisempi. Korsi on pitkäkö ja korrenlujuus vähän Tjalvea heikompi. Sadon hehtopaino ja valkuaispitoisuudet ovat

alhaisia kuten Mahdilla. Kruunun sakoluku on erittäin korkea ja kestävä. Korjuuta voi siis pitkittää, jotta jyvän kosteuspitoisuus laskisi. Tähkän väri on tuleentuneena ruskea.

Vinjett on ruotsalainen, Svalöf Weibullin lajike, joka on ollut virallisissa lajikekokeissa jo viisi vuotta. Vinjett on erittäin satoisana lajikkeena saanut jo jalansijaa käytännön viljelyssä. Vinjett muistuttaa ominaisuuksiltaan Tjalvea. Se on melko lyhyt- ja lujakortinen. Vinjetin jyvätkoko on suuri, mutta valkuaispitoisuus on alhainen kuten Mahdillakin. Heikkoutena Vinjetillä on alhainen sakoluku.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 1/2001: 8 sähköposti yrjo.salo@mtt.fi puhelin (02) 431 4161.